

adviesrapport

Actualisatie natuuronderzoek Burgersterrein in Eerbeek

Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving

Opdrachtgever

Gemeente Brummen

Status

Definitief

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Actualisatie natuuronderzoek Burgersterrein in Eerbeek

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving

Projectcode	Datum	Status
24-179	31 januari 2025	Definitief

Auteur(s)

A. (Alexander) Dusseljee

Modellering & GIS

A. (Alexander) Dusseljee

Tweede lezer

R. (Rutger) Olthof

Opdrachtgever

Gemeente Brummen

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Dusseljee, A., (2025). Actualisatie natuuronderzoek Burgersterrein in Eerbeek. Inventarisatie en beoordeling in het kader van de natuurwet- en regelgeving. Rapport 24-179. Ecogroen bv Arnhem

Inhoud

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doelstelling	7
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	7
1.2.1 Huidige situatie	7
1.2.2 Voorgenomen ontwikkeling	9
1.3 Leeswijzer	10
2. Wettelijk kader en methode	11
2.1 Omgevingswet	11
2.2 Onderzoeksmethode	11
2.2.1 Bureaustudie	11
2.2.2 Quicksan veldbezoek	11
2.2.3 Aanvullend onderzoek flora	12
2.2.4 Aanvullend onderzoek kerkuil en steenuil	12
2.2.5 Aanvullend onderzoek huismus	12
2.2.6 Inspecties boomholtes voor vleermuizen	12
2.2.7 Aanvullend onderzoek kleine marterachtigen	13
2.2.8 Aanvullend onderzoek reptielen	13
2.2.9 Aanvullend onderzoek teunisbloempijlstaart	13
2.2.10 Toets Flora- en fauna-activiteit	14
2.2.11 Toets Natura 2000-activiteit	15
2.2.12 Toets Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone	15
2.2.13 Toets houtopstanden	15
3. Soortbescherming	16
3.1 Flora	16
3.1.1 Algemeen	16
3.1.2 Beschermde soorten en soorten van de Rode Lijst	17
3.2 Zoogdieren	18
3.2.1 Vleermuizen	18
3.2.2 Das	19
3.2.3 Kleine marterachtigen	20
3.2.4 Steenmarter	21
3.2.5 Overige zoogdieren	22
3.3 Vogels	23
3.3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten	23
3.3.2 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	25
3.4 Amfibieën	25
3.5 Reptielen	26
3.5.1 Hazelworm	26
3.5.2 Levendbarende hagedis	26
3.5.3 Overige reptielen	27
3.6 Ongewervelden	27

	3.6.1	Teunisbloempijlstaart	27
	3.6.2	Overige ongewervelden	28
	3.7	Overige soortgroepen	28
	3.8	Specifieke zorgplicht	28
4.		Gebiedsbescherming	31
	4.1	Natura 2000-gebieden	31
	4.1.1	Algemeen	31
	4.1.2	Stikstofdepositie	32
	4.1.3	Specifiek zorgplicht Natura 2000	32
	4.2	Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	32
5.		Houtopstanden	33
	5.1	Bescherming van houtopstanden	33
		Geraadpleegde bronnen	35

Bijlagen

- Bijlage 1 - Natuur in de Omgevingswet: Wettelijke kaders
 Bijlage 2 - Ecologisch logboek

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Brummen is voornemens om woningbouw en een kleinschalig (MKB) bedrijventerrein te realiseren op het voormalige Burgersterrein. Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. In deze natuurtoets zijn de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden.

Soortbescherming

- In het plangebied zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Er is geen sprake van aantasting van essentiële vliegroutes en onmisbaar foerageergebied van vleermuizen. Wel vormen de bomenrijen langs de Loubergweg mogelijk een vliegroute voor vleermuizen. Om negatieve effecten op langsvliegende vleermuizen te voorkomen, worden voorwaarden meegegeven.
- In het plangebied zijn nesten van enkele algemeen voorkomende broedvogels te verwachten zoals als ekster, roodborst, merel, tjiftjaf, houtduif, Turkse tortel en merel.
- De werkzaamheden leiden niet tot verlies of verstoring van groei-, nest- en/of verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van flora, overige zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden, uitgezonderd soorten waarvoor een vrijstelling van vergunningplicht geldt in de provincie Gelderland. Mits voorkomen wordt dat exemplaren opzettelijk worden gedood, geldt dat er voor deze soorten geen vervolgstappen aan de orde zijn. Wel is altijd de specifieke zorgplicht van toepassing.

Gebiedsbescherming

- Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'De Veluwe' gelegen op een afstand van circa 1 kilometer zuidelijk van het plangebied. Vanwege deze afstand en (lokale) aard van het voornemen zijn nadelige gevolgen – met uitzondering van stikstofdepositie – op voorhand uitgesloten. Er zijn vervolgstappen nodig ten aanzien van stikstofdepositie.
- Het dichtstbijzijnde gebied in het GNN en de GO ligt op een afstand van 50 meter ten oosten van het plangebied. Gezien de afstand tot aan GNN/GO en tussenliggende infrastructuur, bebouwing en bosgebied (wat een afschermende werking heeft) worden negatieve effecten op het GNN en GO op voorhand uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van GNN en GO zijn niet nodig.

Houtopstanden

- De bomen in het plangebied maken geen onderdeel uit van een houtopstand zoals beschermd onder de Omgevingswet. Voor de kap van bomen binnen het plangebied gelden alleen de (kap)regels van de gemeente Brummen. In voorliggende situatie is het niet noodzakelijk om een kapvergunning bij de gemeente aan te vragen omdat de bomen geen deel uitmaken van het Wilhelminapark in Eerbeek, niet behoren tot een tuin van een historisch pand en niet op de landelijke lijst staan van monumentale bomen van de Bomenstichting Amsterdam.

Advies en vervolgstappen

- Aanvullend onderzoek is nodig om de effecten van stikstofemissie tijdens de werkzaamheden in beeld te brengen. Met een zogenoemde stikstofberekening met het rekenmodel AERIUS Calculator kan worden beoordeeld of er vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet nodig zijn voor Natura 2000-gebieden.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels beschadigen moeten altijd worden voorkomen. Hierom dient de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen plaats te vinden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen begin maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Indien werkzaamheden in de periode half februari tot half december worden opgestart, wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ecologisch deskundige uit te laten voeren. Bij het aantreffen van in gebruik zijnde nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de wettelijke kaders kunnen worden uitgevoerd.
- De specifieke zorgplicht ten aanzien van soorten is altijd van toepassing. Daarnaast geldt voor het opzettelijk doden van dieren geen vrijstelling van vergunningplicht in Gelderland. In paragraaf 3.8 zijn voorzorgsmaatregelen genoemd om nadelige gevolgen voor soorten te voorkomen. Indien volgens deze voorzorgsmaatregelen wordt gewerkt én dit wordt vastgelegd in een logboek (of ecologisch werkprotocol) kan worden aangetoond dat er zorgvuldig en conform de specifieke zorgplicht wordt gewerkt.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In Eerbeek is de vraag naar nieuwe woningen groot. Het Burgersterrein (zie figuur 1.1) speelt een belangrijke rol binnen de pijler leefbaarheid van het programma Eerbeek-Loenen 2030 (Brummen, 2024). Gemeente Brummen is voornemens om woningbouw en een kleinschalig (MKB) bedrijventerrein te realiseren op het voormalige Burgersterrein. De voorgenomen werkzaamheden vallen buiten het vigerende omgevingsplan. Het betreft daarom een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. Een quickscanonderzoek is reeds uitgevoerd door een ecooloog van Econsultancy (Tangerman, 2024). Ecogroen heeft het benodigde soortenonderzoek uitgevoerd. In deze natuurtoets zijn de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden.

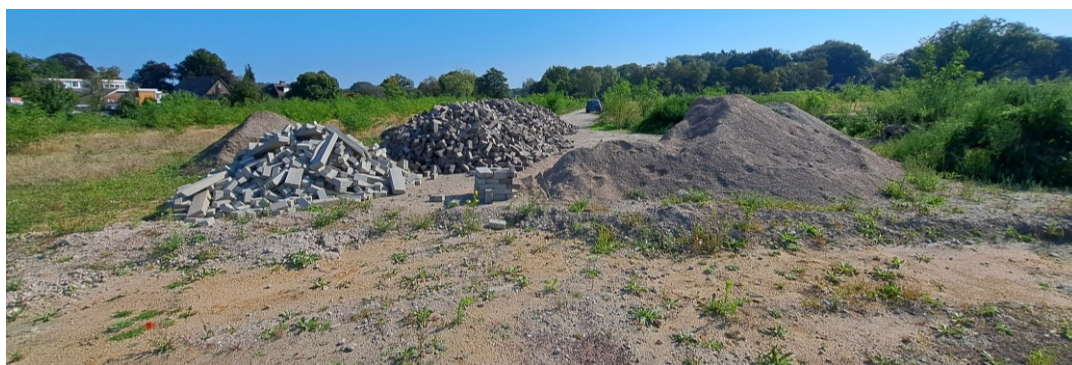
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

1.2.1 Huidige situatie

Plangebied 'Burgersterrein' is circa 5,6 hectare groot en gelegen midden in het stedelijk gebied van Eerbeek. Het plangebied betreft een braakliggend terrein waar tot 2012 het transportbedrijf Burgers was gevestigd. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit schraalgrasland dat aan het verruigen is. Het terrein wordt eens per jaar gemaaid om volledige verruiging tegen te gaan. Binnen het plangebied zijn verspreid takkenhopen (van eerdere snoeiwerkzaamheden) en groenafval hopen (waarschijnlijk door aangrenzende bewoners gedeponeerd) aanwezig. Daarnaast zijn er ook zand- en steenhopen aanwezig in het aangelegde afvaldepot (zie figuur 1.2 en 1.3). Hier worden stenen, puin en zand tijdelijk opgeslagen die afkomstig zijn van werkzaamheden op het parkeerterrein van supermarkt Plus ten westen van het plangebied. Permanent oppervlaktewater en bebouwing ontbreken binnen het plangebied. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de (voormalige) spoorlijn Dieren-Apeldoorn. De oostzijde wordt begrensd door de Loubergweg en overige zijden door aangrenzende woonerven.

Figuur 1.1 De ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron achtergrond: PDOK en TopoRD-ESRI.

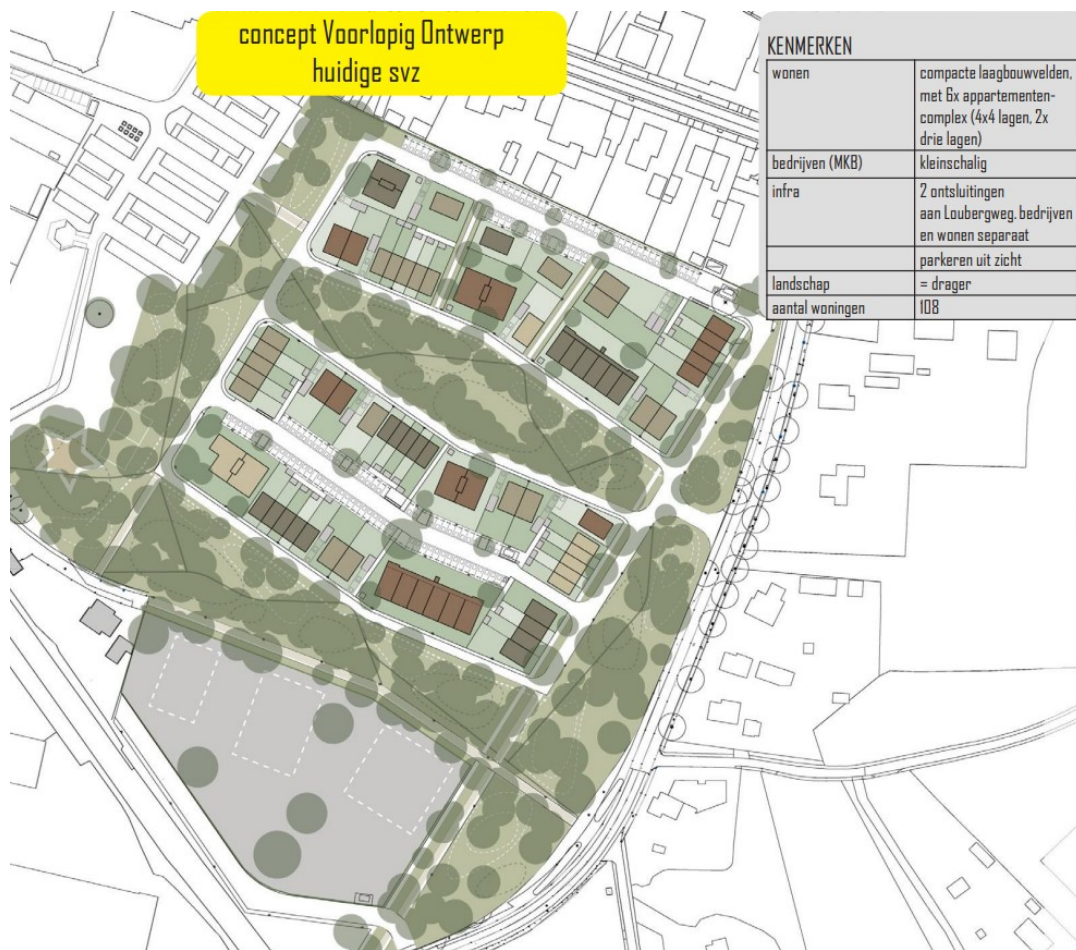
Figuur 1.2 Steen- en zandhopen in het plangebied in Eerbeek. Foto: Ecogroen.

Figuur 1.3 Snoeiafvalhopen in het plangebied in Eerbeek. Foto: Ecogroen.

1.2.2 **Voorgenomen ontwikkeling**

Gemeente Brummen heeft voornemens om woningbouw en een kleinschalig (MKB) bedrijventerrein te realiseren op het voormalige Burgersterrein in Eerbeek. Het voormalige Burgersterrein, dat lange tijd braak heeft gelegen, wordt ontwikkeld als onderdeel van het programma Eerbeek-Loenen 2030 (Provincie Gelderland, 2024). Het doel van de ontwikkeling is om de leefbaarheid van Eerbeek te verbeteren en een waardevolle bijdrage te leveren aan de gemeenschap. De plannen zijn nog niet definitief maar na een succesvolle participatiebijeenkomst is er een grote meerderheid voor dezelfde denkriching waar wonen in een groene omgeving centraal staat. Deze denkriching is vervolgens uitgewerkt in een ontwerpschets (zie figuur 1.4). In het huidige plan worden 108 woningen gerealiseerd bestaande uit compacte laagbouwvelden met 6 appartementencomplexen en is er ruimte voor kleinschalige (MKB) bedrijven in het zuiden van het plangebied.

Figuur 1.4 Ontwerpschets van de voorgenomen ontwikkelingen op het Burgersterrein in Eerbeek. Bron: Gemeente Brummen

1.3 Leeswijzer

Het juridische kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Vervolgens wordt beschreven of er beschermde soorten (hoofdstuk 3), beschermde gebieden (hoofdstuk 4) en/ of beschermde houtopstanden (hoofdstuk 5) voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedssfeer van het initiatief en of er mogelijk schadelijke handelingen worden verricht. Hierbij is aangegeven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn om schadelijke handelingen te voorkomen, of een vergunningplicht van toepassing is en of vervolgonderzoek nodig is om kennisleemten op te vullen. Tot slot is een overzicht opgenomen van gebruikte bronnen.

2. Wettelijk kader en methode

2.1 Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Een groot deel van de regels over de fysieke leefomgeving is hiermee gebundeld in één wet. De Omgevingswet bestaat, naast de Omgevingswet zelf, uit vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en één ministeriële regeling. De Omgevingswet regelt onder meer de bescherming van flora en fauna, Natura 2000-gebieden, houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

In dit rapport wordt ingegaan op de onderdelen flora en fauna, Natura 2000-gebieden, Gelderse Natuurnetwerk (GNN), Groene Ontwikkelingszone (GO) en houtopstanden. Bijlage 1 bevat een samenvatting van de relevante wetteksten.

2.2 Onderzoeksmethode

2.2.1 Bureaustudie

Om een beeld te krijgen van aanwezige natuurwaarden in en in de omgeving van het plangebied is gestart met een bureaustudie. Hierbij zijn onder andere bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd en het eerder uitgevoerde onderzoek door Ecogroen (Olthof & Van der Sluis, 2020) ¹. Bij het raadplegen van de NDFF is een zoekgebied van ruim vijf kilometer rondom het plangebied aangehouden en is gezocht naar waarnemingen in de afgelopen tien jaar. Daarnaast zijn de Informatiekaart Natuur (IKN) en de provinciale kaartviewer geraadpleegd om een beeld te krijgen van de ligging van nationaal en provinciaal beschermde gebieden en bebouwingscontour houtkap in en rondom het plangebied.

2.2.2 Quickscan veldbezoek

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor een veldbezoek dat op 25 maart 2024 (6°C, helder, droog en windstil) is uitgevoerd door een ecooloog van Ecogroen. Tijdens het veldbezoek zijn het plangebied en directe omgeving (zone circa 50 meter vanaf het plangebied) onderzocht. Hierbij is aandacht besteed aan beschermde soorten en waarden binnen de Omgevingswet (onderdeel soorten) en actuele waarden van het GNN en GO. Naast een beoordeling van de aanwezige biotopen is onder andere gelet op aanwijzingen voor vaste verblijfplaatsen en

¹ Dit onderzoek is in 2020 door Ecogroen uitgevoerd in opdracht van de provincie Gelderland i.v.m. de mogelijke komst van een distributiecentrum.

vliegroutes van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten van vogels. Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldonderzoek is beoordeeld welke beschermde waarden (mogelijk) aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden en welke aanvullende onderzoeken noodzakelijk zijn. Er is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar beschermde flora, steenuil, kerkuil, kleine marterachtigen, hazelworm, levendbarende hagedis en teunisbloempijlstaart. Daarnaast zijn op een later moment aanwezige boomholtes gecontroleerd op geschiktheid voor vleermuizen.

2.2.3 *Aanvullend onderzoek flora*

Voor het aanvullende onderzoek naar beschermde flora zijn vier veldbezoeken uitgevoerd (op 9 mei, 11 juni, 26 juni en 15 juli) in het plangebied. De veldbezoeken zijn uitgevoerd in de periode mei tot en met juli omdat in deze periode de meeste plantensoorten in bloei staan en daardoor goed te herkennen zijn. Bovendien is tijdens het reptielenonderzoek van mei tot september ook gelet op de aanwezigheid van beschermde flora.

2.2.4 *Aanvullend onderzoek kerkuil en steenuil*

Het aanvullend onderzoek naar kerkuil en steenuil heeft zich gericht op het vaststellen van bewoonde nestlocaties en foerageergebied en is uitgevoerd volgens de richtlijnen uit het Kennisdocument kerkuil en steenuil (BIJ12, 2017b, 2017c). Conform de kennisdocumenten zijn drie nachtelijke veldbezoeken en één dagbezoek uitgevoerd in de periode 1 februari tot en met 30 april met een tussenperiode van minimaal 1 maand tussen het eerste en het laatste bezoek (zie tabel 2.1). De nachtelijke veldbezoeken zijn uitgevoerd op 25 maart en 8 en 22 april 2024 met gunstige weersomstandigheden. Er is in een straal van 500 meter rondom het plangebied gefietst waarbij steenuilen tot roepen zijn aangespoord door middel van het afspelen van territoriumroepen op geluidboxes. Steenuilen zijn zeer territoriaal en reageren op afgespeelde steenuil geluiden. Tijdens de veldbezoeken is ook gelet op de aanwezigheid van kerkuilen en roepende kerkuilen. Op 19 april 2024 zijn potentiële nestlocaties (zoals nestkasten en schuren op omliggende erven) gecontroleerd op (sporen van) uilen.

2.2.5 *Aanvullend onderzoek huismus*

Het huismussenonderzoek heeft zich voornamelijk gericht op het vaststellen van nestplaatsen van huismus binnen het plangebied. Conform het kennisdocument van huismus zijn in deze situatie minimaal twee ochtendbezoeken noodzakelijk in de periode 1 april tot en met 15 mei (BIJ12, 2023). Omliggende woningen zijn tijdens de bezoeken ook meegenomen (omgevingscheck).

Het onderzoek heeft zich gericht op nest-, broed- en territoriumindicerend gedrag van huismus om broedgevallen/territoria van huismus te bepalen. Beide bezoeken zijn in de ochtenduren uitgevoerd, wanneer huismus het meest actief is. De veldbezoeken zijn met gunstige weersomstandigheden uitgevoerd door één persoon op 9 april en 9 mei 2024 (zie tabel 2.1).

2.2.6 *Inspecties boomholtes voor vleermuizen*

Aanvullend onderzoek naar vleermuizen heeft zich gericht op het vaststellen van verblijfplaatsen in potentieel geschikte boomholtes in het plangebied. Uit het uitgevoerde van Econsultancy (Tangerman, 2024) is gebleken dat twee bomen met potentieel geschikte boomholtes aanwezig zijn. Deze twee holtes zijn met behulp van een boomcamera (uitschuifbare stok met een spouw kijker) geïnspecteerd op geschiktheid voor vleermuizen en de aanwezigheid van vleermuizen. Het veldbezoek is uitgevoerd op 19 april 2024.

2.2.7 *Aanvullend onderzoek kleine marterachtigen*

Om vast te stellen welke functie het plangebied heeft voor kleine marterachtigen is cameraonderzoek uitgevoerd conform het kennisdocument kleine marterachtigen (BIJ12, 2024). Op 11 juni 2024 zijn binnen het plangebied vijf wildcamera's (1x Mostela, 2x struikrover en 2 losse cameravallen, genummerd 1 t/m 5) geplaatst bij de meest kansrijke landschapselementen (groenstructuren met mogelijke verblijfplaatsen; zie figuur 2.1). Als lokmiddel zijn blikjes ansjovis gebruikt. Tussentijds is de werking van de camera's op drie momenten gecontroleerd en zijn de geheugenkaarten en batterijen verwisseld. Op 20 september 2024 zijn de camera's opgehaald. De verkregen beelden zijn vervolgens door een ecooloog van Ecogroen geanalyseerd om te kijken of kleine marterachtigen zijn vastgelegd.

2.2.8 *Aanvullend onderzoek reptielen*

Om vast te stellen welke functie het plangebied heeft voor hazelworm en levendbarende hagedis zijn verspreid over plangebied de meest kansrijke plekken onderzocht op het voorkomen van hazelworm en levendbarende hagedis. Voor hazelworm zijn vijf bezoeken uitgevoerd in de periode juni – september (inclusief één bezoek voor het uitleggen van plaatjes, één maand voor de start van inventarisatie). In totaal zijn 22 reptielenplaatjes uitgelegd (zie figuur 2.1 voor de locaties). Voor levendbarende hagedis zijn drie à vier bezoeken uitgevoerd in de periode half april- eind mei of augustus-september. De veldbezoeken zijn uitgevoerd op 9 mei, 11 en 26 juni, 12 augustus en 20 september 2024 bij optimale weersomstandigheden voor reptielen: warm en half bewolkt tot zonnig weer (tussen de 12 en 20 °C), weinig wind. Reptielen zijn vaak maar een beperkt deel van de dag goed te inventariseren, vooral tijdens de ochtenduren wanneer ze zich opwarmen aan de zonnestralen. Reptielen hebben een voorkeur om zich te verschuilen onder plaatvormig materiaal. Tijdens het reptielenonderzoek zijn de plaatjes gecontroleerd op aanwezigheid van reptielen (met name hazelworm) en is gelet op zonnende exemplaren van hazelworm en levendbarende hagedis. Niet alleen de platen worden gecontroleerd, maar ook ander potentiële schuilplaatsen als boomstammen of puinhopen. In tabel 2.1 is een overzicht gegeven van alle veldbezoeken en bijbehorende weersomstandigheden.

2.2.9 *Aanvullend onderzoek teunisbloempijlstaart*

Teunisbloempijlstaart is voor haar voortplanting afhankelijk van warme (in de zon gelegen) standplaatsen met de volgende plantensoorten: (harig) wilgenroosje, teunisbloem sp., basterdwederik sp. en grote kattenstaart. Tijdens het onderzoek zijn groeiplaatsen van bovengenoemde waardplanten in kaart gebracht. In de periode half april tot eind juni leggen de imago's hun eitjes op de waardplanten en ontwikkelen de eitjes zich tot rupsen. Vervolgens kruipen de rupsen eind augustus tot begin september in de grond om daar te verpoppen. In de periode half april – eind augustus zijn zodoende drie veldbezoeken (op 26 juni, 15 juli en 12 augustus) uitgevoerd om aangetroffen waardplanten te inspecteren op eitjes, rupsen, vraatsporen (gedeeltelijk ontbreken van bladeren en bloeiwijzen) en uitwerpselen op en onder waardplanten (zwarte korrels).

Figuur 2.1 Locaties van de cameravallen (blauwe stippen links) en de locaties van de reptielenplaatjes (rode stippen rechts) in het plangebied in Eerbeek.

Tabel 2.1 Overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken 2024.

Soortgroep	Datum	Aantal pers.	Weersomstandigheden
Kerkuil en steenuil	25-03-2024	1	6°C, helder, droog, windstil
Kerkuil en steenuil	8-04-2024	1	16°C, helder, droog, windstil
Boomholte onderzoek + inspectie potentiële nestlocaties kerkuil en steenuil + huismus	19-04-2024	2	9°C, bewolkt, droog en af en toe een bui, matige wind
Kerkuil en steenuil	22-04-2024	1	4°C, bewolkt, droog, windstil
Uitleggen reptielenplaatjes + 1 ^{ste} ronde levendbarende hagedis + 1 ^{ste} ronde beschermde flora + huismus	09-05-2024	2	18°C, helder, droog, windstil
1 ^{ste} ronde hazelworm + 2 ^{de} ronde levendbarende hagedis + plaatsing camera's + 1 ^{ste} ronde teunisbloempijlstaart + 2 ^{de} ronde beschermde flora	11-06-2024	2	14°C, licht bewolkt, droog, matige wind
2 ^{de} ronde hazelworm + 3 ^{de} ronde levendbarende hagedis + camera's controleren + inventarisatie beschermde flora	26-06-2024	1	18°C, helder, droog, weinig wind
Controleren camera's + 2 ^{de} ronde teunisbloempijlstaart + inventarisatie beschermde flora	15-07-2024	1	18°C, half bewolkt, droog, weinig wind
3 ^{de} ronde hazelworm + 4 ^{de} ronde levendbarende hagedis + 3 ^{de} ronde teunisbloempijlstaart	12-08-2024	1	16°C, helder, droog, weinig wind
4 ^{de} ronde hazelworm + 5 ^{de} ronde levendbarende hagedis en ophalen reptielenplaatjes en camera's	20-09-2024	1	18°C, helder, droog, matige wind

2.2.10

Toets Flora- en fauna-activiteit

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldonderzoek is beoordeeld of er beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedsfeer van het plan. Vervolgens is bepaald of er schadelijke handelingen kunnen optreden door uitvoering van het plan op beschermde soorten en/of hun leefgebied. Tot slot is beoordeeld of er vervolgstappen nodig zijn, zoals het vastleggen van mitigerende maatregelen in het plan, vervolgonderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit.

2.2.11 Toets Natura 2000-activiteit

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldonderzoek is beoordeeld of het plan kan leiden tot (significant) nadelige gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Er is gestart met het bepalen van de (mogelijke) negatieve effecten die kunnen optreden als gevolg van het plan. Vervolgens is beoordeeld of negatieve gevolgen te verwachten zijn voor instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, en zo ja, of deze significant (kunnen) zijn. Als er mogelijk sprake is van significant nadelige gevolgen is er advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

2.2.12 Toets Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het veldonderzoek is beoordeeld of er door het plan effecten kunnen optreden op de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het Gelders natuurnetwerk (GNN) en groene ontwikkelingszone (GO). Indien dit het geval is, is er een advies opgenomen over de te nemen vervolgstappen.

2.2.13 Toets houtopstanden

Om te bepalen of binnen het plangebied de Rijksregels voor het vellen van een houtopstand van toepassing zijn, is onderzocht of het plangebied buiten de 'bebouwingscontour houtkap' ligt en/of is nagegaan of er uitzonderingsregels van toepassing zijn. Indien de Rijksregels van toepassing zijn, worden de eventueel vereiste benodigde vervolgstappen beschreven.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

3.1.1 Algemeen

De vegetatie in het plangebied bestaat met name uit spontane opslag van ruderaal soorten (zie figuur 3.1). Aangetroffen soorten zijn o.a. grote brandnetel, gewone braam, smalle weegbree, ridderzuring, gele kamille, gewone margriet, klimop, teunisbloem *spec.*, zwarte toorts, Canadese fijnstraal, robinia en witte dovenetel. Met name de westzijde van het plangebied is ruig begroeid met braamstruweel. Daarnaast staan enkele Amerikaanse- en zomereiken langs de Loubergweg. In het plangebied zijn veel groen afval hopen aangetroffen (zie figuur 3.2). Het betreft hier hopen snoeiafval en tuinplanten.

Figuur 3.1 Begroeiing in het plangebied. Foto genomen aan de noordzijde van het plangebied. Bron foto: Ecogroen.

Figuur 3.2 Een van de vele hopen snoeiafval binnen het plangebied. Bron foto: Ecogroen.

3.1.2 **Beschermde soorten en soorten van de Rode Lijst**

Beschermde soorten

Liggende ereprijs

Tijdens de veldbezoeken is in het midden van het terrein één bloeiende plant van de beschermde plantensoort liggende ereprijs aangetroffen. Liggende ereprijs is een soort van droge, voedselarme, kalkrijke omstandigheden en wordt vaak gevonden langs grazige rivierduinen. Bekende vindplaatsen van liggende ereprijs bevinden zich langs de IJssel, de Maas en de duinen bij Katwijk (NDFF, 2024). De dichtstbijzijnde waarneming is in 2017 gedaan ten zuiden van Zutphen op circa 10 kilometer van het plangebied. De waarneming in het plangebied bevindt zich buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van liggende ereprijs (Verspreidingsatlas, 2024). De soort is in Nederland zeer zeldzaam maar wordt zowel als tuinplant aangeboden als in bloemzaadmengsels. Ondanks dat het plangebied een gunstige groeiplaats biedt voor liggende ereprijs is de soort (gezien de grote afstand tot het natuurlijke verspreidingsgebied) vermoedelijk niet op natuurlijke wijze in het plangebied gekomen. Op basis van *expert judgement* wordt dan ook aangenomen dat het om een niet verwilderd exemplaar gaat. Zodoende zijn vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet niet aan de orde.

Knolspirea

Tijdens de veldbezoeken zijn op twee plekken in het plangebied bloeiende knolspirea aangetroffen. Knolspirea komt voor op vrij droge, grazige plaatsen en staat vooral op kalkrijke grond. Binnen Nederland is de soort zeer zeldzaam. Enkele groeiplaatsen zijn bekend langs de IJssel en de Maas (NDFF, 2024). De dichtstbijzijnde waarneming ligt op 17 kilometer afstand in de buurt van Deventer en betreft een waarneming binnen het natuurlijke verspreidingsgebied van knolspirea (Verspreidingsatlas, 2024). De soort is in Nederland zeer zeldzaam maar wordt zowel als tuinplant aangeboden als in bloemzaadmengsels. Ondanks dat het plangebied een gunstige groeiplaats biedt voor knolspirea is de soort (gezien de grote afstand tot het natuurlijke verspreidingsgebied) vermoedelijk niet op natuurlijke wijze in het plangebied gekomen. Op basis van *expert judgement* wordt dan ook

aangenomen dat het om niet verwilderde exemplaren gaat. Zodoende zijn vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet niet aan de orde.

Soorten van de Rode Lijst

In het plangebied zijn tijdens de veldbezoeken meerdere Rode Lijst soorten aangetroffen. Het gaat om soorten zoals: brede ereprijs, duifkruid, grote centaurie en ruige weegbree. Op basis van bekende waarnemingen in het plangebied komen mogelijk ook beemdkroon, Franse silene, kattendoorn, rapunzelklokje, ruige anjer, tripmadam, voorjaarsganzerik en zacht vetkruid, al zijn deze soorten tijdens de veldbezoeken niet waargenomen (NDFF, 2024). Al deze genoemde soorten zijn soorten die voorkomen op kalkrijke gronden. Het natuurlijke verspreidingsgebied van deze soorten zijn langs de rivieren en/of in de kalkrijke duinen en graslanden. Ondanks dat het plangebied een gunstige groeiplaats biedt voor deze soorten zijn de soorten (gezien de grote afstand tot de natuurlijke verspreidingsgebieden) vermoedelijk niet op natuurlijke wijze in het plangebied gekomen. Mogelijk zijn deze soorten afkomstig uit een bloemzaadmengsel, uit de vele groenafvalhopen of meegeworpen met rivierzand tijdens het bouwrijp maken van het perceel in 2012. Op basis van *expert judgement* wordt dan ook aangenomen dat het om niet verwilderde exemplaren gaat. Zodoende zijn vervolgstappen in het kader voor Rode Lijst vaatplanten niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

3.2.1 Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van foeragerende en langsvliegende exemplaren bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, meervleermuis en watervleermuis (NDFF, 2024).

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bijvoorbeeld bomen, bebouwing en kelders. Dit kunnen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, baltslocaties, paarverblijven en winterverblijven zijn. Het verstoren, beschadigen, vernietigen of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken vaak jarenlang dezelfde structuren om zich te oriënteren tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Als alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'essentieel' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water, zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen heeft binnen de Omgevingswet echter geen juridische bescherming, tenzij het essentieel is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich voornamelijk in gebouwen en/of bomen. In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Wel zijn er een aantal grote Amerikaanse eiken en zomereiken met mogelijk geschikte holtes en spleten voor vleermuizen. Bij het quickscan veldbezoek

uitgevoerd door een ecooloog van Econsultancy (Tangerman, 2024) zijn twee potentiële verblijfplaatsen in bomen (oud spechtenhol en een loszittend stuk boomschors) waargenomen.

Tijdens het boomholte-onderzoek is geconstateerd dat het oude spechtenhol niet doorloopt in de stam. Hierdoor is er geen ruimte voor vleermuizen om in te hangen en is het oude spechtenhol niet geschikt voor vleermuizen. Het loshangende stuk schors wat eerder werd geconstateerd door Tangerman (Tangerman, 2024) was inmiddels niet meer aanwezig. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen geschaad of verstoord. Vervolgstappen voor verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes

De bomen langs de Loubergweg worden mogelijk gebruikt als vliegroute door vleermuizen. Op moment van schrijven is onbekend of de bomen behouden blijven. Van een essentiële vliegroute is geen sprake doordat de bomenrij (en daarmee een vliegroute) aan de andere kant van de Loubergweg behouden blijft. Aantasting van de vliegroutes is alleen te verwachten door het gebruik van verlichting tijdens de werkzaamheden en ingebruikname van het plangebied.

Verstoring van vleermuizen op de vliegroutes is te voorkomen door tijdens de werkzaamheden en de ingebruikname van het plangebied tussen zonsondergang en zonsopkomst geen uitstralende lichtbronnen richting de bomenrijen toe te passen. Indien deze voorzorgsmaatregelen worden toegepast, zijn er geen vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet nodig.

Foerageergebieden

Door de aanwezigheid van beplanting wordt het plangebied mogelijk als foerageergebied gebruikt door diverse vleermuissoorten. De voorgenomen ingrepen hebben naar verwachting geen invloed op belangrijke foerageergebieden, omdat slechts beperkt foerageergebied verloren gaat en tijdens en na de werkzaamheden ruim voldoende foerageergebied aanwezig blijft in het plangebied en nabije omgeving in de vorm van bosranden en bomenrijen, akkers, tuinen en wateren. Zodoende is geen sprake van aantasting van onmisbaar foerageergebied. Vervolgstappen ten aanzien van foerageergebied zijn niet aan de orde.

3.2.2 Das

Op circa 260 meter ten oosten van het plangebied is een dassenburcht (actieve kraamburcht) aangetroffen aan de Hogeweg. Daarnaast is tijdens het onderzoek uit 2020 (Olthof & Van der Sluis, 2020) ook een actieve kraamburcht aangetroffen op 1,2 kilometer ten zuidoosten van het plangebied, bij de weg Kollergang achter Camping De Brummel en op 1,3 kilometer ten noordoosten van het plangebied, achter het erf van Hallseweg 35. Verder zijn tijdens het onderzoek sporen van das aangetroffen in het plangebied in de vorm van wissels en wroetsporen en hebben omwonenden aangegeven dat das regelmatig foerageert in het plangebied. Ook is das meerdere malen vastgelegd tijdens het camera onderzoek (zie figuur 3.3). Binnen het plangebied zijn geen burchten van das waargenomen.

Figuur 3.3 Voorbijlopende das vastgelegd op 7 juni 2024 op camera '4'.

Gezien de afstand van het plangebied tot de burcht is directe verstoring van de burcht als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden uitgesloten. Effecten op de burcht zijn alleen denkbaar wanneer er na de uitvoering van de plannen onvoldoende foerageergebied zou resteren voor de dassen in de vastgestelde burcht. Tijdens het veldbezoek in 2020 (Olthof & Van der Sluis, 2020) zijn alle percelen binnen circa 1000 meter vanaf de burcht beoordeeld op geschiktheid als foerageergebied voor das. Voor das is het belangrijk dat binnen 500 meter tot enkele kilometers van de burcht voldoende (minimaal 30 hectare) geschikt foerageergebied aanwezig is (BIJ12, 2017a).

Op basis van de uitgevoerde biotoopbeoordeling door Olthof & Van der Sluis in 2020 wordt geconcludeerd dat ruim voldoende alternatief foerageergebied voor das aanwezig blijft voor het dassenterritorium aan de Hogeweg. De voorgenomen ontwikkeling in het plangebied leidt niet tot dermate veel verstoring van de burcht of verlies van foerageergebied dat de dassenburcht aan de Hogeweg verlaten wordt. Vervolgstappen voor das in het kader van de Omgevingswet zijn niet aan de orde.

3.2.3 **Kleine marterachtigen**

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van bunzing (NDFF, 2024). De dichtstbijzijnde waarneming betreffen twee bunzingen in 2021 op circa 850 meter afstand ten oosten van het plangebied. De dichtstbijzijnde waarneming van wezel betreft een waarneming uit 2022 op circa 900 meter. Waarnemingen van hermelijn ontbreken. In het plangebied is potentieel leefgebied van kleine marterachtigen aanwezig. Verblijfplaatsen zijn mogelijk aanwezig in ruig begroeide delen met dichte vegetatie, oude konijnen- of muizenholen en takken- en puinhopen (zie figuur 3.4). Daarnaast wordt het plangebied mogelijk gebruikt als foerageergebied. Door de voorgenomen plannen gaat geschikt leefgebied van kleine marterachtigen verloren. Zodoende is aanvullend onderzoek uitgevoerd om de functie van het plangebied voor kleine marterachtigen te bepalen.

Figuur 3.4 Potentiële verblijfplaatsen kleine marterachtigen en steenmarter in dichte vegetatie aan de westkant van het plangebied. Bron foto: Ecogroen.

Tijdens het aanvullend onderzoek middels cameravallen zijn geen waarnemingen gedaan van kleine marterachtigen. Zodoende worden vaste verblijfplaatsen van kleine marterachtigen niet binnen het plangebied verwacht. Ook is geen sprake van het verlies aan essentieel foerageergebied, gezien de hoeveelheid alternatief foerageergebied in de omgeving van het plangebied in de vorm van bosgebied, openbaar groen en agrarisch landschap. Bij toekomstige werkzaamheden gaan geen vaste verblijf- of rustplaatsen of essentieel foerageergebied van kleine marterachtigen verloren. Vervolgstappen voor kleine marterachtigen zijn daarom niet aan de orde.

3.2.4 **Steenmarter**

In de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van steenmarter (NDFF, 2024). De dichtstbijzijnde waarneming betreft een exemplaar in 2021 op circa 150 meter afstand ten westen van het plangebied. Tijdens het onderzoek uit 2020 uitgevoerd door ecologen van Ecogroen (Olthof & Van der Sluis, 2020) is een verblijfplaats van steenmarter aangetroffen in de schuur van de woning op Stationstraat 5 op 15 meter afstand van het plangebied. Daarnaast heeft de bewoner van Stationstraat 4 aangegeven een steenmarterverblijfplaats in hun schuur te hebben. In het plangebied is potentieel leefgebied van steenmarter aanwezig. Vaste verblijfplaatsen van steenmarter worden hooguit verwacht in dichte vegetatie en takken- en puinhopen (zie figuur 3.4). Daarnaast wordt het plangebied mogelijk ook als foerageergebied gebruikt. Door de voorgenoemde plannen gaat geschikt leefgebied van steenmarter verloren. Zodoende is aanvullend onderzoek uitgevoerd om de functie van het plangebied voor steenmarter te bepalen.

Tijdens het aanvullend onderzoek is steenmarter meerdere keren op camera vastgelegd (zie figuur 3.5). Camera 1 heeft op 1 juli over een periode van enkele seconden een (passerende) steenmarter vastgelegd. Camera 4 heeft op 7, 9, 28, 29 en 30 juni en 6, 10, 16, 18, 19, 20 en 25 juli over een periode van enkele seconden een (passerende) steenmarter vastgelegd. Op camera 5 is steenmarter op 13 juni voor enkele seconden waargenomen (zie figuur 3.5). Overige aanwijzingen die wijzen op de aanwezigheid van steenmarter zoals zichtwaarnemingen tijdens het nachtelijke onderzoek of overige sporen zijn niet gedaan.

Figuur 3.5 Steenmarter vastgelegd op 13 juni 2024 op camera '5'.

Verblijfplaatsen

Het territorium van een steenmarter kan 80 tot 700 hectare groot zijn maar is in de stad vaak kleiner (Zoogdiervereniging, 2024). Binnen het territorium maakt de steenmarter gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen. Uit het cameraonderzoek blijkt dat steenmarter voornamelijk op camera 4 te zien is. Deze camera is geplaatst in de tuin van Stationstraat 4, waar vermoedelijk een verblijfplaats van de steenmarter is. Een gesprek met een van de bewoners van Stationstraat 4 bevestigde dat de steenmarter inderdaad in hun schuur een verblijfplaats heeft. Mogelijk gebruikt steenmarter ook nog de verblijfplaats in het schuurtje van Stationstraat 5, aangetroffen door ecologen van Ecogroen in 2020 (Olthof & Van der Sluis, 2020). Beide verblijfplaatsen vallen echter buiten de invloedssfeer van de plannen. Binnen de invloedssfeer van de plannen worden geen verblijfplaatsen verwacht van steenmarter door het ontbreken van optimale verblijfplaatsen als bebouwing, geschikte boomholtes, het niet aantreffen van sporen (zoals uitwerpselen en prooiresten) en op basis van het cameraonderzoek waarbij steenmarter enkel veelvuldig is waargenomen bij camera 4.

Door de geplande werkzaamheden gaan er geen verblijfplaatsen van steenmarter verloren. Vervolgstappen ten aanzien van steenmarterverblijfplaatsen zijn daarom in het kader van de Omgevingswet niet aan de orde.

Foerageergebied

In het plangebied is foerageergebied voor steenmarter aanwezig. Dit is echter maar een beperkt deel van het foerageergebied binnen het territorium (een steenmarter kan gedurende één nacht wel 10-15 kilometer afleggen (Zoogdiervereniging.nl, 2024)). Tijdens het cameraonderzoek is steenmarter slechts twee keer waargenomen op camera's in het plangebied. Hieruit kan geconcludeerd worden dat steenmarter het plangebied in beperkte mate gebruikt als foerageergebied. In de omgeving van het plangebied is in tuinen, bosgebied en agrarisch landschap veel meer geschikt foerageergebied voorhanden. Er gaat derhalve geen onmisbaar foerageergebied voor steenmarter verloren. Vervolgstappen ten aanzien van foerageergebied voor steenmarter zijn in het kader van de Omgevingswet niet aan de orde.

3.2.5

Overige zoogdieren

(Vaste) verblijfplaatsen en/of essentieel foerageergebied van andere beschermde grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en

nationaal beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling (zoals woelrat en veldspitsmuis) worden op basis van de terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2024) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn binnen het plangebied vaste verblijfplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten bekend en/of te verwachten. Dit zijn onder andere de huisspitsmuis, gewone bosmuis en rosse woelmuis. Bij werkzaamheden in het plangebied kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland een vrijstelling van het verbodsartikel voor het beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- en rustplaatsen. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van dieren. Het nemen van mitigerende maatregelen is nodig om opzettelijk doden bij uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen. Als dit niet mogelijk is, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in paragraaf 3.6. Daarnaast geldt de specifieke zorgplicht (zie paragraaf 3.8).

3.3 Vogels

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie bijlage 1). Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Kader 3.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van vogels wordt in de provincie Gelderland verstaan: in functie zijnde nesten en rustplaatsen van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

3.3.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Kerkuil en steenuil

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van kerkuil en steenuil (NDFF, 2024). Op 700 meter ten oosten van het plangebied, in dezelfde periode als het onderzoek, is een waarneming van een roepende kerkuil bekend. Op 350 meter afstand ten noorden van het plangebied is in een schapenweide een waarneming van steenuil bekend uit 2023. Binnen het plangebied ontbreken geschikte nestlocaties voor deze soorten door het ontbreken van bebouwing en nestkasten. Wel is het plangebied geschikt als foerageergebied voor steenuil en kerkuil.

In de directe omgeving van het plangebied zijn potentiële nestlocaties van steenuil en kerkuil aanwezig in de vorm van schuurtjes op omliggende erven. Bij uitvoering van de voorgenomen plannen gaat foerageergebied van deze soorten mogelijk verloren. Om te bepalen of er sprake is van essentieel foerageergebied is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar nestlocaties in de directe omgeving van het plangebied.

Tijdens de veldbezoeken (zie tabel 2.1) is een steenuil waargenomen op 350 meter van het plangebied (zie figuur 3.6). De exacte nestplaats van deze steenuil kon tijdens het onderzoek niet worden vastgesteld. Binnen het plangebied zijn geen sporen van kerkuil of steenuil waargenomen. Ook zijn er geen (roepende of krijsende) reacties geweest op afgespeelde steenuil geluiden geweest binnen of de directe omgeving van het plangebied. Zodoende worden nestlocaties van steenuil en kerkuil niet binnen of in de directe omgeving van het plangebied verwacht. Er is dan ook geen sprake van

essentieel foerageergebied. Vervolgstappen ten aanzien van steenuil en kerkuil in het kader van de Omgevingswet zijn daarom niet aan de orde.

Figuur 3.6 Locatie van de aangetroffen steenuil (rode stip) ten opzichte van het plangebied (rood omlijnd). Bron achtergrondkaart: TopoRD/ESRI.

Huismus

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van huismus (NDFF, 2025). De dichtstbijzijnde waarneming betreft een waarneming uit 2023 van één huismus op circa 140 meter afstand van het plangebied. Huismus is een cultuurvolger waarvan de nestplaats doorgaans gebonden is aan gebouwen waarvan onder andere ruimtes onder dakpannen en kieren in muren als nestplaats worden gebruikt. De soort broedt sporadisch ook in dicht struweel en hagen (BIJ12, 2023). In het plangebied zijn geen gebouwen of dichte struwelen die potentieel geschikt zijn voor huismus om in te nestelen. Hierdoor zijn huismusnesten in het plangebied uitgesloten. Dit wordt bevestigd met het quickscan onderzoek uitgevoerd door een ecooloog van Econsultancy (Tangerman, 2024). Mogelijk is het plangebied wel onderdeel van de functionele leefomgeving (bijv. foerageergebied en zandbaden) van huismussen die in de directe omgeving van het plangebied nestelen. Bij uitvoering van de voorgenomen plannen gaan mogelijk onderdelen van de functionele leefomgeving van huismus verloren. Om te bepalen of hiervan sprake is, is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar nestlocaties in de directe omgeving van het plangebied.

Tijdens de veldbezoeken (zie tabel 2.1) zijn geen waarnemingen gedaan van huismus. Zodoende worden nestlocaties van huismus niet binnen of in de directe omgeving van het plangebied verwacht. Er is dan ook geen sprake van aantasting van de functionele leefomgeving. Vervolgstappen ten aanzien van huismus in het kader van de Omgevingswet zijn daarom niet aan de orde.

Overige vogels met jaarrond beschermde nesten

In het plangebied en in de directe omgeving (<75 meter) zijn geen andere jaarrond beschermde nestlocaties van vogels bekend (NDFF, 2024) of aangetroffen tijdens het veldonderzoek. Mogelijk wordt het plangebied en omgeving wel gebruikt als foerageergebied door soorten als de buizerd en torenvalk. Door de werkzaamheden verdwijnt mogelijk een klein oppervlak foerageergebied van

deze soorten. In de omgeving blijft ruim voldoende alternatieve foerageergebied beschikbaar om dit (tijdelijke) verlies op te vangen, waardoor (indirect) geen nestplaatsen verloren gaan. Het nemen van vervolgstappen voor overige vogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

3.3.2 *Vogels zonder jaarrond beschermde nesten*

Door de aanwezigheid van bomen en struweel binnen het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor enkele algemene vogelsoorten als ekster, roodborst, merel, tijaft, houtduif, Turkse tortel en merel.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoring is verboden wanneer de verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort of wanneer verstoring leidt tot het afbreken van het broedgeval. Voor de te verwachten soorten kunnen schade-lijke handelingen (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen.

In het kader van de Omgevingswet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het dus van belang of een broedgeval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen begin maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Vooral soorten als merel en houtduif kunnen tot laat in het seizoen doorgaan met broeden en ook vroeg in het seizoen starten met broeden. Indien werkzaamheden in de periode half februari tot half december worden opgestart wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ecologisch deskundige uit te voeren. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de wettelijke kaders kunnen worden uitgevoerd.

Indien geen nesten in gebruik zijn ten tijde van de werkzaamheden, kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden uitgesloten. Vervolgstappen zijn voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten niet aan de orde, mits rekening wordt gehouden met het broedseizoen.

3.4 **Amfibieën**

Op basis van de veldbezoeken, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (NDFF, 2024) wordt voortplanting en overwintering van in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfibieën zonder vrijstelling, zoals rugstreeppad, in het plangebied uitgesloten.

Binnen het plangebied ontbreekt het aan oppervlaktewater waardoor voortplanting van amfibieën wordt uitgesloten. Mogelijk wordt het plangebied wel gebruikt als overwinteringshabitat en foerageergebied voor soorten als gewone pad en bruine kikker. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland een vrijstelling van het verbodsartikel voor het beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- en rustplaatsen. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van dieren. Het nemen van mitigerende maatregelen is nodig om opzettelijk doden bij uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen. Als dit niet mogelijk is, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in paragraaf 3.8. Daarnaast geldt de specifieke zorgplicht voor deze amfibieën (zie paragraaf 3.8)

3.5 Reptielen

3.5.1 *Hazelworm*

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van hazelworm bekend. De dichtstbijzijnde waarneming is van een hazelworm in de tuin van Hogeweg 8 op circa 160 meter ten oosten van het plangebied (NDFF, 2024). Binnen het plangebied is suboptimaal leefgebied aanwezig gezien het ontbreken van dichte vegetatie, oppervlaktewater en bosgebied. Met name in de spoorbermen en overige verhogingen in het landschap zijn zonnende hazelwormen te verwachten (zie figuur 3.7). Door uitvoering van de plannen gaat mogelijk leefgebied van hazelworm verloren. Aanvullend onderzoek is uitgevoerd om de functie van het plangebied voor hazelworm te bepalen.

Figuur 3.7 Potentieel leefgebied voor hazelworm en levendbarende hagedis om te zonnen. Bron foto: Ecogroen.

Tijdens het onderzoek is hazelworm (net zoals in het onderzoek van Olthof & Van der Sluis in 2020) niet waargenomen. Zodoende wordt het voorkomen van hazelworm binnen het plangebied niet verwacht. Door de geplande werkzaamheden gaat geen beschermd leefgebied van hazelworm verloren, waardoor vervolgstappen voor hazelworm in het kader van de Omgevingswet niet aan de orde zijn.

3.5.2 *Levendbarende hagedis*

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van levendbarende hagedis bekend. Specifiek is in augustus 2020 een waarneming gedaan van een juveniel binnen het plangebied (NDFF, 2024). De waarneming is gedaan in de noordoostelijke hoek van het plangebied (zie figuur 3.8). Binnen het plangebied is geschikt leefgebied voor levendbarende hagedis aanwezig in de vorm van zandige schrale plekken met her en der schuilmogelijkheden in de vorm van vegetatie en puinhopen. Met name in de spoorbermen en overige verhogingen in het landschap zijn zonnende levendbarende hagedissen te verwachten. Door uitvoering van de plannen gaat mogelijk leefgebied van levendbarende hagedis verloren. Aanvullend onderzoek is uitgevoerd om de functie van het plangebied voor levendbarende hagedis te bepalen.

Figuur 3.8 Locatie van de waarneming (gele stip) van de juveniele levendbarende hagedis. Bron: NDFF, 2024.

Tijdens het onderzoek is levendbarende hagedis niet waargenomen. De waarneming van de juveniele levendbarende hagedis op 8 augustus 2020 betreft vermoedelijk een waarneming van een zwervend exemplaar. Uit onderzoek is gebleken dat pasgeboren hagedissen een sterke dispersiedrift kennen (Ravon, 2024) en zodoende de omgeving in trekken, buiten het voortplantingsgebied. De jongen worden medio juli – begin augustus geboren en verdwijnen meestal binnen tien dagen van de plek van geboorte, tot ver buiten het leefgebied van het moederdier. Dat het hoogstwaarschijnlijk een zwervend exemplaar was, wordt ondersteund door het ontbreken van waarnemingen tijdens het reptielenonderzoek in 2020 (Olthof & Van der Sluis, 2020) en 2024. Het waargenomen juveniel is vermoedelijk afkomstig van een populatie buiten het plangebied die zich bevindt langs de spoorberm ten zuiden van het plangebied (ter hoogte van het Soerense Zand Noord). Hier is namelijk optimaal geschikt leefgebied voor levendbarende hagedis aanwezig in de vorm van zonbeschenen, heischrale spoorbermen met overgangen naar omliggend bos. Van beschermd leefgebied van levendbarende hagedis binnen het plangebied is zodoende geen sprake. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet is voor levendbarende hagedis niet aan de orde.

3.5.3 Overige reptielen

Op basis van de veldbezoeken, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (NDFF, 2024) wordt voortplanting en overwintering van overige in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde ongewervelden zonder vrijstelling, zoals ringslang en zandhagedis, in het plangebied uitgesloten.

3.6 Ongewervelden

3.6.1 Teunisbloempijlstaart

In de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen van teunisbloempijlstaart bekend (NDFF, 2024). De dichtstbijzijnde waarneming van een rups van de teunisbloempijlstaart komt uit 2023 op circa 500 meter afstand van het plangebied. Teunisbloempijlstaart is een warmteminnende soort die bezig is met een opmars in Nederland. De laatste jaren duikt de soort ook veel op in rurale plekken in stedelijk gebied. De waardplanten van deze soort zijn: harig wilgenroosje, bastaardwederik, teunisbloemsoorten en grote kattenstaart (Vlinderstichting, 2024). Dergelijke waardplanten zijn binnen het plangebied aanwezig. Bij uitvoering van de plannen gaan zodoende mogelijk voortplantingslocaties van de teunisbloempijlstaart verloren. Daarom is aanvullend onderzoek uitgevoerd om te bepalen of voortplanting van teunisbloempijlstaart binnen het plangebied

plaatsvindt. Tijdens het onderzoek zijn alle geschikte waardplanten voor teunisbloempijlstaart onderzocht op sporen (eitjes, rupsen en vraatsporen) van teunisbloempijlstaart. Er zijn geen (sporen van) teunisbloempijlstaarten in het plangebied aangetroffen. Vervolgstappen ten aanzien van teunisbloempijlstaart in het kader van de Omgevingswet zijn daarom niet aan de orde.

3.6.2 Overige ongewervelden

Op basis van de veldbezoeken, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (NDFF, 2024) wordt voortplanting en overwintering van overige in de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde ongewervelden zonder vrijstelling, zoals grote vos en kleine ijsvogelvlinder, in het plangebied uitgesloten.

Soorten van de Rode Lijst

Wel zijn waarnemingen bekend in het plangebied van een aantal ongewervelden Rode Lijst soorten, namelijk: bruin blauwtje, roodsprietwesp bij en weidebij. Zowel roodsprietwesp bij als weidebij nestelen bij voorkeur onder een kleine helling in de buurt van bloemrijke graslanden en vliegen op voorjaarsbloeiers zoals wilgen en paardenbloem (Wildebijen, 2024). In het plangebied en daarbuiten is langs het spoor (zie figuur 3.7) een geschikte helling voor deze soorten aanwezig. Bij het realiseren van de plannen blijft deze helling aanwezig.

Bruin blauwtje heeft als waardplant in Nederland gewone reigersbek (Vlinderstichting, 2024). Deze waardplant is in het plangebied niet aangetroffen. De waarnemingen van bruin blauwtje betreffen overvliegende of foeragerende exemplaren. Bruin blauwtje gebruikt het plangebied wel als foerageergebied.

Bij werkzaamheden in het plangebied kunnen enkele exemplaren van deze ongewervelden worden geschaad. Om de plannen te realiseren, zijn mitigerende maatregelen nodig om opzettelijk doden van deze ongewervelden tijdens de werkzaamheden te voorkomen. Als dit niet mogelijk is, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in paragraaf 3.8. Daarnaast geldt de specifieke zorgplicht voor deze ongewervelden (zie paragraaf 3.8).

3.7 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2024), worden in het plangebied geen (vaste) verblijfplaatsen of essentieel leefgebied verwacht van vissen en overige ongewervelden waarvoor een omgevingsvergunningplicht geldt.

3.8 Specifieke zorgplicht

Vanuit de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht voor soorten. De specifieke zorgplicht schrijft voor dat nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen en beperkt moeten worden. Dit betekent dat er bij de uitvoering van het plan voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om invulling aan deze specifieke zorgplicht te geven (zie ook bijlage 1, kader B1.2). Er zijn aanwijzingen dat er soorten - waarvoor de specifieke zorgplicht geldt - kunnen voorkomen in het plangebied. Het betreft soorten uit de soortgroepen zoogdieren, vogels, amfibieën, vaatplanten en ongewervelden. Toekomstige werkzaamheden zoals maai- en graafwerkzaamheden kunnen nadelige gevolgen

hebben voor (belangrijke leefgebieden van) die soorten (groeiplaatsen, nesten, foerageerplaatsen, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en eieren).

Met onderstaande maatregelen wordt invulling gegeven aan de specifieke zorgplicht voor soortbescherming. Geadviseerd wordt om de maatregelen tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden vast te leggen in een logboek (zie voor een voorbeeld bijlage 2). Met behulp van het logboek kan in geval van handhaving worden aangetoond dat er zorgvuldig en conform de specifieke zorgplicht wordt gewerkt.

Maatregelen

- Een ecologisch werkprotocol op (laten) stellen waarin ook rekening wordt gehouden met de specifieke zorgplicht en de hierboven genoemde soorten;
- Werkzaamheden worden, indien mogelijk, buiten het broedvogelseizoen (15 februari – 15 december) uitgevoerd;
- Indien werkzaamheden toch binnen het broedseizoen worden uitgevoerd, moeten de gebieden waar gewerkt gaat worden vooraf gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige op broedende vogels;
- Werkzaamheden worden overdag uitgevoerd en tussen zonsondergang en zonsopkomst wordt geen kunstmatige verlichting gebuikt om het werkgebied uit te lichten. Ook bij de ingebruikname van het plangebied dient lichtverstrooiing richting de omgeving voorkomen te worden;
- Materiaal en materieel wordt zoveel mogelijk op de huidige depotlocatie geplaatst en niet in begroeide delen in of rondom het plangebied;
- Het verwijderen van snoeiafvalhopen en dichte vegetatie (zoals braamstruweel) wordt uitgevoerd in de periode september-oktober, buiten de kwetsbare periode van de meeste zoogdieren en amfibieën;
- Maai- en graafwerkzaamheden worden in een stapvoets tempo in één richting uitgevoerd om eventueel aanwezige dieren de gelegenheid te geven het plangebied te ontvluchten;
- Geadviseerd wordt om het huidige maaibeheer in het plangebied tot de start van de werkzaamheden aan te houden. Aangetroffen flora en fauna profiteert hier namelijk van;
- De geplande werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd:
 - Gestart wordt met de aanleg van de toegangswegen. Tijdens de daarop volgende werkzaamheden vinden verkeersbewegingen, voor zover mogelijk, uitsluitend op deze wegen plaats;
 - Vervolgens worden de nieuwe groenstructuren aangelegd waarbij een zo groot mogelijk oppervlak van de huidige kruidenrijke vegetatie behouden blijft. Door te beginnen met het aanleggen van de (nieuwe) groenstructuren hebben deze de tijd om te ontwikkelen tijdens de uitvoering van de overige werkzaamheden.
 - De realisatie van de woningbouw wordt in twee fasen uitgevoerd: het noordelijke blok met woningen wordt niet tegelijkertijd met het centrale blok met de woningen gerealiseerd.
 Door de werkzaamheden te faseren, delen van groenstructuren te behouden en te wijzigen groenstructuren zo snel mogelijk aan te pakken blijft er altijd voldoende kruidenrijke vegetatie aanwezig voor soorten als insecten als bruin blauwtje, roodsprietwespbij en weidebij in het plangebied.
- Geadviseerd wordt om voor roodsprietwespbij en weidebij de helling bij het spoor intact te houden.
- Om na de realisatie van de plannen de overlevingskansen en biodiversiteit van vlinders en insecten te verhogen wordt natuurvriendelijk maaibeheer toegepast op alle te maaien vegetatiestroken.
- Geadviseerd wordt om, ondanks het ontbreken van de huismus in het plangebied, nestkasten aan te brengen in de gevels van de te realiseren woningen of om het vogelschroot boven de derde dakpanrij te plaatsen. Dit draagt bij aan de verspreiding en instandhouding van deze soort in de gemeente Brummen. Om het plangebied aantrekkelijk te maken voor de huismus, dienen er ook

voldoende dichte groenstruwelen aanwezig te zijn die kunnen dienen als 'kwetterplek' voor de huismus.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000-gebieden

4.1.1 Algemeen

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden zijn Rijntakken en Veluwe, beide op circa 9 kilometer van het plangebied gelegen (zie figuur 4.1). Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand. Directe nadelige gevolgen, waaronder betreding en oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebieden van soorten, worden vanwege de afstand tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. Op basis van de effectenindicator (Broekmeyer *et al.*, 2005, 2008; Broekmeyer, 2010) worden indirecte (uitstralende) effecten door bijvoorbeeld licht of geluid eveneens uitgesloten, gezien de aard en omvang van het voornemen en de afstand tot habitattypen en leefgebieden van soorten. Alleen indirecte nadelige gevolgen door stikstofdepositie (verzuring en/of vermisting) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, gezien de reikwijdte van stikstofdepositie.

Figuur 4.1 Het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura2000-gebieden (groen) en GNN/GO (blauw). Bron luchtfoto: Nationaal Georegister.

4.1.2 **Stikstofdepositie**

De activiteiten in het plangebied kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden. Een teveel aan stikstof kan leiden tot verzuring en vermessing van stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in Natura 2000-gebied(en). Een zogenoemde stikstofberekening met het rekenmodel AERIUS Calculator is noodzakelijk om te kunnen beoordelen of er vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet nodig zijn.

4.1.3 **Specifiek zorgplicht Natura 2000**

Vanuit de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht voor Natura 2000 (zie ook bijlage 1, kader B1.3). De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten maar ook voor activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, maar die niet significant zijn (zoals versturende of verslechterende gevolgen). Uit voorgaande paragrafen blijkt dat er geen sprake is van nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden, waardoor er bij voorliggend plan geen vervolgstappen aan de orde zijn in het kader van de specifieke zorgplicht Natura 2000. Een eventuele uitzondering hierop geldt voor de mogelijke nadelige gevolgen door stikstofdepositie. Aanvullend onderzoek moet uitwijzen of dit aan de orde is (zie paragraaf 4.1.2).

4.2 **Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone**

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Het meest nabij gelegen GNN-gebied ligt op circa 50 meter ten oosten van het plangebied (zie figuur 4.1). Vanwege de tussenliggende afstand zijn directe effecten op het GNN en de GO, zoals oppervlakteverlies, op voorhand uitgesloten. Het is echter mogelijk dat ook ontwikkelingen buiten het GNN en de GO van invloed zijn op het functioneren van de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN en de GO. Dit zijn indirecte invloeden zoals verstoring. In lijn met vaste jurisprudentie², is het voornemen getoetst in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (voorheen: goede ruimtelijke ordening) (zie ook bijlage 1, kader B1.5).

Tussen het plangebied en het GNN en de GO liggen meerdere woningen, opgaande beplanting en een doorgaande weg. Vanwege deze tussenliggende infrastructuur, de aard en omvang van het voornemen worden negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN en de GO uitgesloten. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneen geslotenheid en de samenhang van het GNN en de GO niet worden aangetast door de beoogde plannen. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van het GNN en de GO is niet aan de orde.

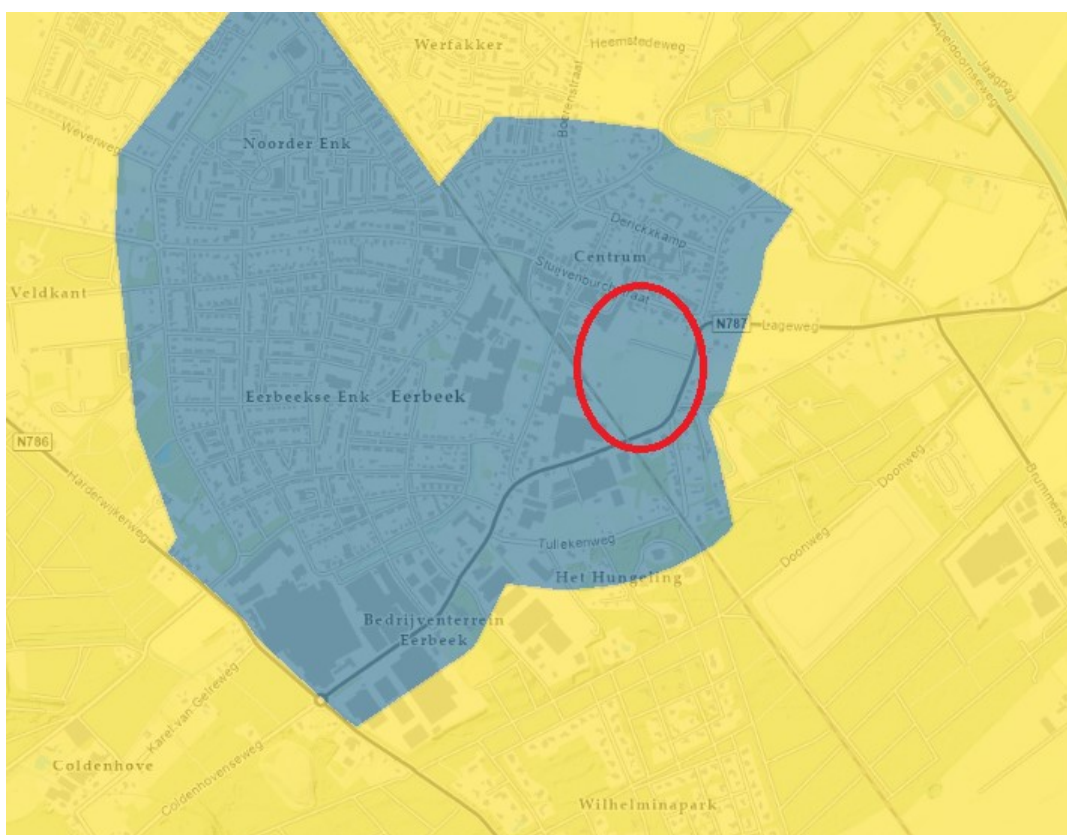
² 201509359/1/R1

5. Houtopstanden

5.1 Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand buiten de bebouwingscontour houtkap is (in veel gevallen) beschermd door de regels van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (zie ook bijlage 1 kader B1.4). Dit geldt niet voor houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat. Er gelden nog diverse andere uitzonderingen (zie kader 5.1).

De houtopstanden in het plangebied liggen binnen de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap van de gemeente Brummen (zie figuur 5.1). Dit betekent dat er in het plangebied geen sprake is van door het Bal beschermde houtopstanden. Voor het vellen van bomen in het plangebied zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Figuur 5.1 Ligging van het plangebied (binnen de rode cirkel) ten opzichte van binnen de bebouwingscontour (blauw) en buiten de bebouwingscontour (geel). Bron: provincie Gelderland.

Kader 5.1 Houtopstanden waarvoor de regels uit het Bal niet van toepassing zijn

Voor onderstaande houtopstanden zijn de beschermingsregels uit het Bal niet van toepassing:

- Houtopstanden op erven en in tuinen;
- Bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- Houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen; en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa als zijn:
 - ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter; en
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- Houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bron: artikel 11.111, tweede lid, onder a t/m j, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Voor de kap van bomen binnen het plangebied gelden de (kap)regels van de gemeente Brummen. Conform de regels van de Gemeente Brummen is het aanvragen van een kapvergunning nodig als er sprake is van een houtopstand (Gemeente Brummen, 2024):

- In een tuin behorende bij een historisch pand;
- In het Wilhelminapark in Eerbeek;
- Dat geregistreerd staat als monumentale boom bij 'De Bomenstichting' te Amsterdam;
- Dat staat op door het college nader aan te wijzen plaats.

In voorliggende situatie is het niet noodzakelijk om een kapvergunning aan te vragen, omdat de bomen geen deel uitmaken van het Wilhelminapark in Eerbeek, niet behoren tot een tuin van een historisch pand en niet op de landelijke lijst staan van monumentale bomen van de Bomenstichting Amsterdam (Bomenstichting.nl, 2024).

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017a). Kennisdocument Das *Meles meles*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017c). Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017d). Kennisdocument Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*. Versie 1.0, juli, 2017.

BIJ12 (2023). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.1, februari 2023.

BIJ12 (2024). Kennisdocument Kleine marterachtigen Bunzing – Hermelijn – Wezel. Versie 1.1, juli 2024.

Broekhuizen, S. K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Broekmeyer, M.E.A., E.P.A.G. Schouwenberg, M. van der Veen, D. Prins & C.C. Vos (2005). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Alterra-rapport 1375, Alterra, Wageningen. <https://edepot.wur.nl/44536>

Broekmeyer, M.E.A., E.P.A.G. Schouwenberg, M. van der Veen, D. Prins, & C.C. Vos (2008). Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Aanvulling bij Alterra-rapport 1375 uit 2005. Alterra, Wageningen. https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/handreikingen/Toelichting_update_effectindicator_2008.pdf

Broekmeyer, M.E.A. (2010). Update effectenindicator 2009. Wageningen, Alterra-rapport 1976, Alterra, Wageningen. <https://edepot.wur.nl/134147>

Olthof, R. & M. van der Sluis (2020). Jaarrond natuuronderzoek Eerbeek-Loenen t.b.v. inpassingsplan Mayr-Melnhof Eerbeek. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 20-293. Ecogroen bv Zwolle.

Internet

Bomenstichting (2024). Portaal monumentale bomen landelijk register (<https://bomen.meetnetportaal.nl>). Laatste raadpleging op 14 november 2024

Gemeente Brummen (2024). Vrijstellingsregels kappen (<https://www.brummen.nl/inwoner-en-ondernemer/vergunning-of-melding/vrijstellingsregels-kappen>). Laatste raadpleging op 14 november 2024.

NDF (2024). NDF uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Laatste raadpleging op 15 november 2024.

Provincie Gelderland (2024). Website van provincie Gelderland. (<https://www.gelderland.nl/projecten/erbeek-loenen-2030>). Laatste raadpleging november 2024.

Provincie Gelderland (2024). Interactieve kaart: <https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer>. Geraadpleegd in november 2024.

RAVON (2024). Website met soortinformatie over de Nederlandse reptielen, amfibieën en vissen (<http://www.ravon.nl>). Laatste raadpleging in november 2024.

Vlinderstichting (2024). Website met soortinformatie over Nederlandse vlinders en libellen (<https://www.vlinderstichting.nl>). Laatste raadpleging in november 2024.

Wilde bijen (2024). Website met soortinformatie over Nederlandse bijen en hun relaties (<https://wildebijen.nl>). Laatste raadpleging in november 2024.

Zoogdiervereniging (2024). Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren (<http://www.zoogdiervereniging.nl>). Laatste raadpleging in november 2024.

Bijlagen

Bijlage 1

Natuur in de Omgevingswet: Wettelijke kaders

Kader B1.1: Algemene zorgplicht

Algemene zorgplicht (Afd 1.3 Ow)

De Omgevingswet kent een algemene zorgplicht, uitgewerkt in de artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a van de Omgevingswet. Deze geeft aan dat eenieder (overheden, bedrijven en burgers) verantwoordelijk is voor een veilige en gezonde leefomgeving, door nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en ongedaan te maken. Het bevat ook een algemeen verbod op het verrichten van activiteiten die leiden tot aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. In principe geldt de algemene zorgplicht altijd, tenzij er een specifieke zorgplicht is uitgewerkt voor bepaalde activiteiten.

Kader B1.2: Flora en fauna

Specifieke zorgplicht flora en fauna

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor alle in het wild levende dieren en planten, met inbegrip van de relevante directe leefomgeving van soorten (foerageergebied, rustplaatsen). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (zie kader B1.1). Iedereen die een activiteit uitvoert met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten ('flora- en fauna-activiteit'), moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.27 lid 1 van het Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. In het tweede lid onder a is er met betrekking tot de reikwijdte van de zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat onderzoek wordt verricht naar het voorkomen van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I VR en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 lid 2 van de VR;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V van de HR;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX van het Bal).

De kern van de zorgplichtbepaling voor flora- en fauna-activiteiten is dat als er sprake is van nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten, deze, indien redelijkerwijs kan worden gevergd, moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Ook in art. 11.27, tweede lid, van het Bal wordt verwezen naar passende preventieve maatregelen of passende herstelmaatregelen. Een voorbeeld van een dergelijke maatregel is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten. In art. 11.27, tweede lid, onder b, van het Bal wordt aangegeven dat er moet worden 'vastgesteld' of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Om aantoonbaar aan de voorwaarden van de specifieke zorgplicht te hebben voldaan, is het noodzakelijk dat de toetsing aan de zorgplichtbepalingen in een quickscan of nader onderzoek wordt vastgelegd.

Flora- en fauna-activiteit

Bij het uitvoeren van activiteiten in de leefomgeving moet op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet beoordeeld worden of sprake is van:

1. een flora- en fauna-activiteit en
2. of voor de gevolgen van een flora- en fauna-activiteit een omgevingsvergunningplicht geldt.

Een flora- en fauna-activiteit is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. In de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de handelingen genoemd waarvoor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit vereist is ten aanzien van de daarin genoemde beschermde dieren en planten in het wild. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 van het Bal), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 11.46 van het Bal.
- Andere soorten (artikel 11.54 van het Bal), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor een omgevingsvergunning vereist kan zijn (bijlage IX van de HR).
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt (artikel 11.56 van het Bal).

Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een omgevingsvergunning aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wettelijk belang wordt voldaan en dat de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

Voorafgaand aan het vaststellen van een plan moet in het geval van schadelijke handelingen zijn beoordeeld of er zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. Als aantoonbaar zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning kan het plan worden vastgesteld.

Kader B1.3: Natura 2000-gebieden**Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden**

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden (en bijzondere nationale natuurgebieden) (art. 11.6 van het Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6 lid 1 van het Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze mogelijke gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6 lid 2 onder d van het Bal), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6 lid 2 onder f van het Bal). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten maar ook voor activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, maar die niet significant zijn (zoals verstorende of verslechterende gevolgen).

Natura 2000-activiteit

De Omgevingswet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR).

Bij een project moet beoordeeld worden of sprake is van een 'Natura 2000-activiteit'. Dat is een 'activiteit (het realiseren van een project) die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'. Of sprake is van een Natura-2000-activiteit wordt onderzocht in een voortoets. Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1 lid 1 van de Ow). De term 'Natura 2000-activiteit' geldt alleen voor projecten. Voor plannen is er een ander afwegingskader dat, hoewel vergelijkbaar met een Natura 2000-activiteit, elders in het stelsel Omgevingswet is verankerd. Een plan mag volgens art. 10.24 Bkl worden

vastgesteld als uit een passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.

Als er uit de voortoets naar voren komt dat de activiteit geen 'Natura 2000-activiteit' is, of als er sprake is van een vergunningsvrij geval, is er mogelijk nog wel sprake van een 'activiteit die nadelige (maar zeker geen significante) gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'. Hoewel voor deze type activiteit geen vergunningplicht geldt, blijft de specifieke zorgplicht voor deze activiteiten van toepassing.

Kader B1.4: Houtopstanden

Specifieke zorgplicht houtopstanden

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor houtopstanden (art. 11.116 van het Bal). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (zie kader B1.1). Iedereen die een activiteit uitvoert waarbij een beschermde houtopstand wordt geveld en grond wordt herbeplant, moet nadelige gevolgen voor de natuurbescherming, het bosareaal en landschappelijke waarden zoveel mogelijk voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is moeten gevolgen worden beperkt of ongedaan gemaakt (art. 11.116 van het Bal).

Houtopstanden

Afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij het Bal beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, én die zich bevindt buiten de bebouwingscontour houtkap. De bebouwingscontour houtkap (art. 11.111 lid 2 van het Bal) is (door de gemeente) vastgelegd in een omgevingsplan (art. 5.165b van het Bkl). In bepaalde gevallen is er - ondanks dat aan genoemde voorwaarden voldaan wordt - alsnog geen sprake van een beschermde houtopstand, bijvoorbeeld wanneer deze zich bevindt op een erf of in een tuin (art. 11.111 lid 2 van het Bal). Voor het vellen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meldplicht (art. 11.126 van het Bal) en herplantplicht (art. 11.129 van het Bal). Het voornemen tot velling moet tijdig gemeld worden bij bevoegd gezag; waarbij de termijn bepaald wordt door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt (art. 11.113 van het Bal), soms is dat het Rijk (art. 11.114 onder a van het Bal). Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant (art. 11.129 van het Bal). Provinciale staten kunnen in de omgevingsverordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) geveld opstand stond.

Kader B1.5: Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en uitgewerkt in provinciale omgevingsverordeningen. In het Bkl staat dat bij omgevingsverordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen, waarbij tevens de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden worden vastgesteld. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van omgevingsplannen en projectbesluiten. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een omgevingsplan gewijzigd moet worden dan wel een projectbesluit wordt verleend, geldt een 'ja, mits'-afweging. Dit houdt kortweg in dat aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN alleen toegestaan is als deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in de omgevingsverordening en verankerd in de omgevingsplannen.

Bijlage 2

Ecologisch logboek

Handeling	Datum	Locatie	Paraaf ecologisch toezichthouder	Eventuele bijzonderheden/ opmerkingen